1853. N°. 39.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

VRIJDAG, 1 APRIL.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 31 Maart.

Laatstleden Maandag heeft Z. K. H. de Kroonprins het Museum van Oudheden bezocht.

— Eergisteren morgen mogten HH. Officieren van het Depôt 5de Regiment Infanterie, hunnen hooggeachten Chef den Luitenant-Kolonel Pisuisse, bij besluit van Z. M. dd. 16 Maart jl. benoemd tot Kolonel van het 1ste Regiment Infanterie, met deze rangverheffing hunne deelneming betoonen. Met korte doch hartelijke toespraak werd door den oudsten Officier (Kapitein Wenniger) aan Z. H. E. G. uit aller naam met zijne bevordering geluk gewenscht, en de welverdiende hulde toegebragt, als zijnde in alle opzigten geweest een belangstellend Chef, regtvaardig en billijk in zijne handelingen, gelijk zulks gedurende bijna 2 jaren dat hij het Kommando gevoerd heeft over gemeld Depôt, overvloedig is gebleken. Als een gering bewijs van achting en erkentelijkheid werd aan Z. H. E. G. een fraai bewerkte zilveren Inktkoker tot aandenken aangeboden.

— De Heer J. Telting, Jur. Utr. Cand. aan de Hoogeschool te Groningen, is aan de Utrechtsche Hoogeschool door de Regtsgeleerde Faculteit bekroond voor eene door hem ingezonden verhandeling op de Juridische prijsvraag: *de crimine ambitus etc. apud Romanos;* het Accessit op die vraag is behaald door den Heer S. H. Rinkes, Litt. Hum. Cand. alhier.

— De Literarische Faculteit aan de Hoogeschool te Utrecht noodigt den schrijver van het antwoord op de prijsvraag over Bekker, met de zinspreuk uit Göthe: *So wirkt mit Macht der edle Mann u. s. w.* uit, om verlof te geven tot opening van het naambriefje, daar aan het stuk het accessit is toegekend.

— Met genoegen kondigen wij de uitgave aan van de eerste Afdeeling van Ch. Delaunay's Allereerste Gronden der Practische en Theoretische Mechanica, door F. A. T. Delprat, Kapitein der Artillerie, waarvan, naar wij vernemen, de tweede Afdeeling ter perse is en spoedig zal volgen. — Het Koninklijk Instituut van Ingenieurs heeft er, bij missive van 4 Maart 1853, N°. 229, zijne goedkeuring aan gehecht en zijne aanbeveling aan de uitgevers, waar het noodig mogt wezen, toegezegd. Reeds op verscheidene Gymnasiën, Industrie- en Kostscholen is het ingevoerd, terwijl het, uithoofde van den algemeenen en zakelijken inhoud, bijzonder geschikt is voor architecten, horologiemakers, fabriekanten, beambten bij de spoorwegen, molenaars, handwerkslieden, enz., in 't kort, voor allen, die, hetzij als uitspanning, hetzij ten gevolge van de betrekking, waarin zij geplaatst zijn, de zamenstelling der werktuigen, de krachten, waardoor deze gedreven worden, en de vruchten, die men er van verwachten kan, willen leeren kennen en, op wetenschappelijke gronden, beoefenen, zonder daarom genoodzaakt te zijn dieper in de kennis der wiskunde door te dringen, dan, in den tegenwoordigen tijd, op alle scholen onderwezen wordt. Alle onderwerpen zijn opgehelderd door een groot aantal uitvoerig bewerkte houtgravuren, die tusschen den tekst zijn geplaatst. (*Zie de Adv.*)

— Z. M. heeft aan D. Guyt, lid van den Gemeenteraad te Katwijk aan Zee en bestuurder van de reddingsboot aldaar, de zilveren medaille verleend, wegens redding der bemanning van een onder Noordwijk gestrand vaartuig.

— Eergisteren heeft aan het Ministerie van Binnenl. Zaken de aanbesteding plaats gehad van het graven van de nog ontbrekende togten en wegslooten, en het opmaken der wegen ter verkaveling van de droogmakerij van het Haarlemmermeer, in 5 percelen; — welke werken zijn aangenomen door den Heer P. C. de Jong, te Ameide, en wel: het 1^e perceel voor *f* 42,950; het 2^e voor *f* 73,750; het 3^e voor *f* 39,790; het 4^e voor *f* 44,200 en het 5^e voor *f* 32,300, en alzoo te zamen voor *f* 232,990.

— Te Rotterdam is eergisteren een wagen met 13 kalveren door het dringen van een drift koeijen langs de Botersloot in het water gestort, waardoor 11 kalveren, aan de pooten gebonden, verdronken zijn.

— Het *Handelsblad* berigt, dat de Heer E. Hérilte, Kanselier van het Consulaat-Generaal van Frankrijk, ten onregte is opgegeven als lid der commissie, belast met de vertegenwoordiging der verschillende belanghebbenden in de daarstelling en het beheer van den binnen Amsterdam nieuw op te rigten schouwburg. De Heer Hérilte is aan deze gansche zaak ten eenenmale vreemd, en de aard zijner betrekking laat hem zelfs niet toe, zich daarin op eenigerlei wijze te mengen.

— Men leest in de *Nederlander* van 30 en 31 Maart: Gisteren en heden zijn de manslidmaten der Nederl. Herv. gemeente, in de godsdienstoefeningen opgewekt om in de groote Domkamer te komen, ten einde eene hoogst gewigtige mededeeling te vernemen, en daarna te handelen naar behooren. Aldaar is heden aan de opgekomen leden een eerbiedig adres aan Z. M. voorgelegd, 't welk na de opzending zal worden medegedeeld. In de twee eerste uren hebben omstreeks 2500 personen van onderscheiden rang en stand, dat adres na voorlezing onderteekend. De goede geest openbaarde zich in volmaakte rust en voorbeeldige orde.

Het adres waarvan gisteren in de *Nederlander* is gesproken en hetwelk heden morgen aan Z. M. onzen Koning is toegezonden, telt 4528 onderteekeningen.

(*Wij vernemen dat dit adres betrekking heeft op de invoering der Roomsch-Katholieke hierarchie in Nederland*). (*Amst. Cour.*)

— Volgens de *Nieuwe Nijmeegsche Courant* zijn voorleden Vrijdag en Zaturdag de stads militaire posten te Nijmegen verdubbeld, een groot gedeelte van het garnizoen was in de kazerne geconsigneerd en patrouilles doorkruisten de stad. De aanleiding wordt niet vermeld.

— De verkoop van Rijksgronden te Coevorden, namelijk 4 tuinen en 7 gebouwen, heeft den 26sten *f* 30,225 opgebragt, hetgeen ver boven de raming is. Het Arsenaal echter, dat voor *f* 10,000 is verkocht, had alleen in der tijd aan het Rijk *f* 400,000 gekost.

— Uit Dalfsen wordt van den 28sten gemeld, dat, toen men dezer dagen een aantal kraaijen op den bevrozen grond te vergeefs naar voedsel had zien zoeken, eenigen plotseling op een hunner aanvielen en dien afmaakten, waarna zijn ligchaam der geheele vlugt tot voedsel diende.

— Uit Vlissingen wordt gemeld, dat Z. M. de Koning van Pruissen benoemd heeft tot Ridder van de Roode Adelaarsorde 2de klasse, den Schout-bij-Nacht, Coops, tot Ridders 3de klasse, den Kapt. ter Zee, Bijl de Vroe, den Hoofd-Ingenieur de Bruin en den Kapt.-Luit. Equipagemeester, Lehman de Lehnsfeldt, en tot Ridder 4de kl. den Ingenieur 1ste kl. Turk.

's GRAVENHAGE, 31 Maart.

Dezer dagen zijn door Z. M. tot Hof-Kapelanen benoemd de Wel-Eerw. Heeren G. Ruitenschild en Ph. Boucher, Leeraren, de eerste bij de Ned. Herv. gemeente en de tweede bij de Waalsche Herv. gemeente alhier.

— Bij besluit van Z. M. zijn de 3 kantoren der directe belastingen te Haamstede c. a., Noordwelle c. a. en Kerkwerve c. a. opgeheven, ingedeeld op eene andere wijze, en benoemd tot Ontvanger de Heer J. M. Kleeuwens, thans te Kerkwerve.

— Bij Kon. besluit van 13 Nov. 1852, heeft Z. M. bewilliging verleend tot het oprigten der Deventer-Stoomboot-Maatschappij, welke gevestigd zal zijn te Deventer. Het doel is het aanleggen van eene geregelde stoombootdienst tusschen Deventer en Rotterdam, tot vervoer van personen en goederen. De Maatschappij zal bestaan voor den tijd van 20 jaren. Haar kapitaal is bepaald op *f* 63,000, verdeeld in aandeelen van *f* 500. Onder de aandeelhouders merkt men op: de gemeente Deventer en M^r. A. J. Duymaer van Twist, Gouverneur-Generaal van Ned. Indie, residerende te Batavia enz.

— Naar men verneemt bestaat bij Z. M. het voornemen, om, wanneer de troepen te Zeyst gekampeerd zullen zijn, zich derwaarts te begeven, ten einde het aldaar te houden kamp in oogenschouw te nemen.

— Z. M. heeft *f* 100, en H. M. de Koningin-Moeder eene gouden medaille uitgeloofd, als prijzen voor de in Junij te Alkmaar te houden tentoonstelling van vee door de Holl. Maatschappij van Landbouw.

— De negende Tentoonstelling der Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot aanmoediging van den Tuinbouw, van 9 tot 14 April alhier, in het gebouw der Teeken-Academie aan den Boschkant, te houden, vindt veel deelneming en belooft zeer schoon te zullen zijn. Het programma behelst de opgave van uitgeloofde medailles, enz. voor 49 verschillende nommers, voor leden en niet-leden, en bovendien van 3 medailles voor hortulani van Lands- en stads-kruidtuinen. Onder de drie uitgeloofde gouden medailles is die voor de 20 grootste en schoonst bloeijende camellia's door H. M. de Koningin en die voor de 10 grootste en de schoonste palmen door H. M. de Koningin-Moeder gegeven. De derde, voor de 25 schoonste doorbloeijende stamrozen, in bloei, is gegeven door en geslagen op den stempel van de Regering dezer stad. Onder de zilveren medailles zijn verschillende door voorname liefhebbers uitgeloofd. Het programma vermeldt dit alles in de bijzonderheden. In

wachting der daartoe vereischte toestemming, stelt het bestuur zich voor eene verloting te doen plaats hebben, en zal daartoe uit de tentoongestelde voorwerpen aankoopen voor eene som, aan het bedrag der geplaatste loten geëvenredigd. Men twijfelt niet of ook deze Tentoonstelling, welke tegen een matig entreegeld voor het publiek wordt opengesteld, zal druk bezocht en aan de verloting een ruim deel genomen worden.

— In de residentie is aangekomen en aan het hôtel de l'Europe afgestapt de Baron de Vos van Steenwijk, Commissaris des Konings in de prov. Drenthe.

— Aanstaanden Zaturdag, des middags ten één ure, zal er eene openbare algemeene vergadering van den Hoogen Raad der Nederlanden worden gehouden, waarin de plegtige installatie zal plaats hebben van den Heer Mr. H. H. Geradts, nieuw benoemd Raadsheer in gemeld hoog regterlijke collegie.

— De Baron van Raders is thans geheel hersteld.

— Aan de leden der Staten-Generaal is medegedeeld het verslag van den Minister van Financien aan Z. M., wegens de rijks-middelen over de dienstjaren 1850 en 1851 en den toestand van 's Rijks schatkist op den 1sten Januarij 1852. Daaruit blijkt, dat nadat in het te kort over 1848 bepaaldelijk is voorzien, de dienst van 1850 een voordeelig slot heeft opgeleverd van *f* 5,638,999; dat het slot van 1851 zal bedragen *f* 4,337,010; te zamen *f* 9,976,009; dat daarvoor reeds, bij de wet, ter rente-vermindering of aflossing van nationale schuld, is beschikt; — dat tevens tot dat einde is beschikt over 2 millioen van het vermoedelijk overschot van de dienst van 1852, en dat de gunstige uitzigten, ten aanzien van dat dienstjaar aan den dag gelegd, door de uitkomst niet zullen worden te leur gesteld.

De waarden, op den 1sten Januarij 1852 in 's Rijks schatkist voorhanden, bedroegen *f* 17,074,976.

De baten van 's Rijks schatkist, tegen over de lasten, hebben op dat tijdpunt een overschot opgeleverd van *f* 9,976,009. Onder deze lasten waren begrepen de saldo's van de verschillende Rijks fondsen, ten beloope van *f* 5,044,651.

— Ter Algemeene Rekenkamer is weder overgebragt eene som van *f* 54,500 aan ingetrokken muntbilletten van *f* 1,000 en *f* 500, en onbruikbaar gemaakt. Het geheel bedrag is thans ruim 12½ millioen.

— Ter vervulling van 4 plaatsen van Surnumerairen bij den Waterstaat zal er alhier een vergelijkend examen plaats hebben, vermoedelijk in de tweede helft van April. Tot dat examen zullen toegelaten worden Nederlanders, kweekelingen van de Koninklijke Academie te Delft, die aldaar hunne studien hebben volbragt en voldoend examen afgelegd, welk examen zal plaats hebben volgens het programma, dat voor het eindexamen aan de genoemde Koninklijke Academie te Delft is voorgeschreven, en onder overlegging der noodige bewijsstukken voor den 11den April, bij den Heer Inspecteur Ferrand te Arnhem.

AMSTERDAM, 30 Maart.

In de heden alhier gehouden gewone jaarlijksche algemeene vergadering van deelhebberen in de Holl. Spoorweg-Maatschappij, waren aanwezig 49 personen, vertegenwoordigende 109 aandeelen. Nadat de President, de Heer D. Borski, hulde had gebragt aan de nagedachtenis van den overleden Heer Sermarier, die als de grondlegger van de spoorwegen hier te lande mogt worden aangemerkt, is, met uitzondering van ééne stem, de belans goedgekeurd en tot de uitkeering van het voorgestelde dividend van 3½ pCt. of *f* 35 per aandeel besloten. Uit een drietal werd met eene groote meerderheid van stemmen de Heer D. van der Vliet tot Commissaris verkozen.

LEEUWARDEN, 25 Maart.

De wekelijksche veemarkt was heden alhier weder bijzonder levendig; bij een overvloedigen toevoer werd het vee tegen verhoogde prijzen gretig van de markt genomen; puike waar bragt van *f* 250 tot 300 op. De gunstige markt te Londen van Maandag ll. lokte weder vele verzendingen uit. Morgen vertrekken met de stoombooten alleen uit Harlingen tusschen de 5 en 600 stuks best hoornvee.

Het vleesch wordt hier dan ook verbazend duur; voor den ambachtsman en den geringen burger is het bijna niet verkrijgbaar.

GRONINGEN, 27 Maart.

Behalve dat de *Provinciale Courant* in het vervolg drie- in plaats van tweemaal 's weeks uitgegeven zal worden, is er te dezer stede, naar men verneemt, eene vennootschap gesloten tot het uitgeven van een zoogenaamd liberaal dagblad, onder welks redacteuren of directeuren men den Heer Mr. W. de Sitter en andere leden van den raad dezer stad noemt.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 30 Maart.

Het linieschip Prince-Regent van 90 stukken, de stoomschepen Sidon van 22 st. en Leopard van 16 st., welker uitrusting in de laatste dagen voltooid is, hebben eergisteren namiddag van Portsmouth de reis naar de Middellandsche zee aangenomen. Na de aankomst van deze bodems en van de Vengeance van 84 st., welke uit Plymouth insgelijks derwaarts bestemd is, zal de vloot van den Admiraal Dundas bestaan uit 7 linieschepen (waaronder 2 van 120 st,) en 3 stoomschepen, welke laatsten te zamen 130 stukken geschut voeren. — De Fransche vloot, die onlangs naar den Griekschen Archipel is gestevend, bestaat uit 8 linieschepen (waaronder 3 van 120 en 1 van 100 st.), en uit 9 stoomschepen, welke laatsten te zamen 118 st. geschut voeren. — Vereenigd zijnde worden de beide vloten allezins voldoende geacht, om aan Turkye de noodige bescherming te verleenen. — Nog lagen verleden Vrijdag voor Devonport het linieschip Queen en 5 stoomschepen genoegzaam gereed.

— De alhier gevestigde Maatschappij tot bevordering van schoone en nuttige kunsten, in 1851 van de gehouden Wereldtentoonstelling uitgegaan, heeft bij een adres van den 23sten dezer de Britsche regering verzocht om bij de thans aanhangige invoering van het tiendeelig stelsel in de maten, munten en gewigten van Engeland, bedacht te zijn op maatregelen die met der tijd tot de invoering van een eenparig munt-, maat- en gewigtstelsel van alle beschaafde volken zouden kunnen leiden.

— Een der groote Londensche bladen, de *Morning Post*, doet als een verblijdend feit opmerken, dat de Goede Vrijdag in Engeland meer en meer gevierd wordt, en zegt dat in de algemeene inachtneming van dezen dag, vergeleken met hetgeen 25 jaren geleden in gebruik was, groote verbetering zigtbaar is.

— De firma Spence Cockrane en Co., die in 1846 was gefailleerd, heeft dezer dagen hare schuldeischers opgeroepen en hun het volle bedrag hunner vorderingen, ten bedrage van 18,477 £, uitbetaald, ofschoon de pretentien reeds waren verjaard. De alzoo voldane crediteuren hebben besloten bij geschrifte hunne bewondering over die brave daad aan den Heer Spence te kennen te geven.

— Volgens berigten uit de Ver. Staten tot den 16den, heerschte er veel opschudding, ten gevolge van de tijding, dat het Engelsche oorlogschip Devastation voor Truxillo in Honduras was verschenen en die stad had opgeëischt.

— Berigten van de Kaap de Goede Hoop van 14 Februarij luiden zeer gunstig. De vrede was afgekondigd.

FRANKRIJK.

PARIJS, 30 Maart.

De Keizer heeft eergisteren eene deputatie ontvangen van den Londenschen Handelstand, die hem een adres aanbood van vriendschappelijke en vredelievende gezindheid van het Engelsche, jegens het Fransche volk. Dat adres is door honderden groote kapitalisten onderteekend.

Heden heeft de Keizer aan eene tweede Engelsche deputatie gehoor verleend, welke tot onderwerp had het vraagstuk der verbinding van de twee Oceanen met de Vereenigde Staten. Na de toespraak aan den Keizer door het Hoofd der deputatie, heeft de voorstelling van ieder bijzonder lid plaats gehad. De Keizer heeft onder anderen gezegd, dat hij gelukkig was deze deputatie te ontvangen na die van den hoogen handelsstand van Londen, die beiden hem overeenstemmende gevoelens uitdrukten tot behoud van den vrede, gevoelens die nooit opgehouden hebben de zijne te zijn.

— Het wordt thans bepaald tegengesproken, dat de moeder der Keizerin, Gravin de Montijo, in het huwelijk zou treden met den Groothertog van Hessen.

— Tot Gouverneur van het Keizerlijk hôtel der Invaliden is benoemd de Divisie-Generaal Graaf d'Ornano, en in diens plaats tot Groot-Kanselier der Orde van het Legioen van Eer, de Divisie-Generaal Lebrun, Hertog van Plaisance.

— De Keizer, de leden der Keizerlijke familie, deputatien der Land- en Zeemagt, de Ministers en de groote Staats-Ligchamen zullen op 4 Mei de inwijding van het graf van Keizer Napoleon I, in de kerk der Invaliden, bijwonen.

— De stierengevechten alhier, waartoe reeds toebereidselen waren gemaakt, zullen niet worden gehouden, op verzoek van de Keizerin, die, naar men zegt, de Spaansche zeden niet in Frankrijk wil invoeren.

— Volgens berigt in den *Moniteur* is de krooning des Keizers en der Keizerin tot de maand Augustus uitgesteld, opdat die plegtigheid door den Paus zou kunnen worden verrigt. Er zijn dan ook reeds bevelen gegeven om de toebereidselen voor deze plegtigheid, waarmede in de O. L. Vrouwe Kerk, na afloop der Paaschfeesten een aanvang zou worden gemaakt, tot nader order uit te stellen.

— Het wetsontwerp tot vaststelling der Staatsbegrooting voor 1854 is in den *Moniteur* van den 27sten dezer met de bijlagen openbaar gemaakt. De toelichtende memorie erkent dat het vooral aan de onder den invloed van algemeene rust en herlevende welvaart toenemende opbrengst der indirecte belastingen te danken is, dat thans eene begrooting met een batig slot kan worden voorgedragen. Zij doet als een heugelijk verschijnsel opmerken dat het departement van oorlog, waarvoor 324.232,663 fr. op de Staatsbegrooting voor het loopende jaar zijn uitgetrokken, voor 1854 slechts 308,386,046 fr. aanvraagt. Voor het departement van marine wordt 1,700,000 fr. meer dan voor het loopende jaar aangevraagd, ten gevolge der toevoeging van 1200 man aan de infanterie van de marine, welke vooral door de oprigting der strafkolonie in Cayenne noodzakelijk was geworden; overigens is de voorgedragen begrooting voor de zeemagt gelijk aan die voor het loopende jaar, en even als deze berekend op een getal van 168 bodems, waarvan 130 voor zee- en 38 voor havendienst, met eene bemanning van 24,624 koppen. Voor openbare werken vraagt men eene vermeerdering van 19,771,666 fr., grootendeels voor spoorwegen.

— Bij het Wetgevend Ligchaam is verslag uitgebragt over een wetsontwerp strekkende om het port voor gefrankeerde brieven binnen Parijs, van 15 centimes tot 10 te verminderen. De Commissie, de aanneming der voordragt aanradende, zegt dat zij het port van gefrankeerde brieven ook voor het overige van het land, van 25 centimes tot 20, wenschte te zien verminderen; doch dit is door den Staatsraad, vermoedelijk wegens het daaruit alsthans vooreerst voor de schatkist ontstaande verlies, niet aannemelijk geacht.

— De volks-demonstratiën, bij gelegenheid van de begrafenis van Mevr. Raspail, hebben in hooge mate de aandacht der Regering getrokken. De Heer de Maupas, Minister van Policie, heeft te dier zake eene circulaire aan de Prefecten uitgevaardigd. Overigens wordt gezegd, dat zeer velen der begenadigde staatkundige veroordeelden, thans in Frankrijk teruggekeerd, toonen, dat zij van hunne omwentelingszucht nog niet genezen zijn.

— Volgens een brief uit Rome aan de *Augsb. Allg. Zeit.* zou de Paus in de zaak van *l'Univers* ten voordeele van dat blad hebben beslist.

— Te Parijs zijn 94 drukkerijen, waarin 2,526 zetters, 743 drukkers, 152 opzieners over de drukpersen en 162 correctoren werkzaam zijn.

— Het *Journal des Débats* bevat een artikel van den Heer Saint-Marc-Girardin over den toestand van Turkye, waaruit wij hier een en ander ontleenen.

Een der bekwaamste Gezanten van Rusland te Konstantinopel, de Heer Bouteniеff, zeide eens, dat de rol van zijne Regering aldaar eenvoudiger was dan men dacht, dat zij altijd de grootste vriendin of de grootste vijandin der Porte was. Dit gezegde heldert de zending op van Prins Menzikoff te Konstantinopel. Oostenrijk, sedert lang een der trouwste bondgenooten van Turkye zou gevaarlijk gaan worden, en nu komt Prins Menzikoff tusschen beide. Weenen heeft geknord, Petersburg heeft gedonderd. Rusland heeft niet gewild dat er iemand te Konstantinopel hooger toon zou voeren of meer dreigen dan zij. Evenwel dit is nog geen genoegzame grondige opheldering. De twee Mogendheden handelen met Turkye zelf, zonder andere Mogendheden te raadplegen, over de inkorting van dat Rijk, want zoo die twee van Turkye het regt van godsdienstige bescherming bekomen over de Christelijke bevolking van Bulgarië, Servië, Macedonië en Bosnië, dat is over 11 millioen Christenen tegenover naauwelijks 3 millioen Turken, dan gaat eigenlijk de heerschappij over die 11 millioen op Oostenrijk en Rusland over, en het wordt eene verdeeling van het Turksche Rijk tusschen die twee Mogendheden, zonder dat de andere er in worden geraadpleegd.

Het is echter niet te ontkennen dat die twee Mogendheden groot belang hebben bij de ontwikkeling van beschaving en handel van het Turksche Rijk, 't geen thans aan barbaarschheid en ontvolking ten prooi is. Het wordt een woestijn, die buiten de poorten van Konstantinopel aanvangt en nergens ophoudt. Inmiddels werkt Europa, dank zij den vrede, voort, verrijkt zich, neemt toe in bevolking en levert dagelijks nieuwe bevolking aan America, die hier geen land, geen bestaan meer vinden, en terwijl het ons in Europa aan land ontbreekt, heeft overal in het Turksche Rijk de grond gebrek aan bewoners. Maar indien Turkye in het belang der beschaving moet vernietigd, moet het overal in Europa en in Azia worden ten onder gebragt.

Ook de Grieksche kerk schijnt geroepen om hierin een voornamen rol te spelen. Sedert de Keizers van Byzantium (het oude Christelijke Konstantinopel) is zij gewoon de wereldlijke magt dienstbaar te zijn; zij zal hare geschiedenis vervolgen en onderwerpen zich aan de Czaars van Petersburg. Maar hare onderwerping zal hare kracht tegen het Mahomedanisme aan de eene zijde en tegen het Katholicismus aan den anderen kant uitmaken. Men zegt dat de Primaten der Grieksche kerk den Patriarch van Konstantinopel zullen benoemen, en het is de Keizer van Rusland, die de investituur aan den Patriarch zal verleenen, waardoor dus de Grieksche kerk uit het Turksche Rijk als uitgaat en een onafhankelijk domein wordt in het Rijk, onder een ander hoofd.

Deze Kerk wier kracht in Rusland ontstaat, geeft Rusland ook groot vermogen; door haar worden al de Oostersche Christenen Ruslands onderdanen; zij geeft haar tot werktuig van aanval en overwinning het meest vermogend wat de wereld bezit, het volksgeloof. Er is geen Oostersch Christen, geen Rus of hij gelooft dat de Sophia Kerk te Konstantinopel eens aan de Christenen zal worden teruggegeven en van een Moskee een Kerk zal worden. Dat is de beweegkracht die Rusland aangrijpt of aangrijpen wil, om het beschermheerschap over al de Turksche Christenen voor zich te eischen.

— De *Moniteur* behelst een uitvoerig verslag van de tiende jaarlijksche tentoonstelling van vet vee, die te Poissy nabij deze stad den 23sten dezer gehouden is. De premien welke daarbij van Regeringswege voor de beste voorwerpen zijn toegekend, bedragen te zamen eene waarde van niet minder dan 43,000 fr. Onder 102 aangebragte ossen waren er 21 van meer dan 1000 Ned. ℔ gewigt en daaronder een van 1110 Ned. ℔. Evenwel zegt het officiele verslag, dat de Regering bij de veefokkers meer ijver had mogen verwachten, om aan hare belangstelling in hunne nijverheid te beantwoorden. Het aantal voorwerpen was minder dan in 1852.

De Staatsraad Heurtier, namens den Minister de prijzen uitreikende, hield daarbij eene aanspraak, waarin hij aanwees hoe belangrijk de veemesterij was als onmisbaar bestanddeel van een welingerigt en voordeelig landbedrijf, als het beste middel voor de voeding des volks, als eene gewigtige bijdrage voor den nationalen rijkdom, en als steun voor allerlei handelstakken. »Door de veemesterij op groote schaal te drijven — zeide hij — verbetert gij uw landbedrijf en tevens de volksvoeding, terwijl gij de aanschaffing van een groot aantal artikelen van dagelijksche behoefte gemakkelijker maakt. Gij bevrijdt onzen handel van de aanmerkelijke schatting die hij aan het buitenland betaalt voor den aanvoer van grondstoffen, als leder, talk en wol; en gij ontheft uwe landgenooten van de belasting, die van hen geheven wordt in den vorm van invoerregten op artikelen van dagelijksch verbruik.«

Daar Europa thans uit zijne noordelijke landen en uit Australië ruim van wol werd voorzien, bevat hij de houders van schaapskudden aan zich vooral op vetmesting toe te leggen.

Als een blijk hoe veel de diervormingskunst vermogt uit te werken, en hoe nuttig de tot hare bevordering bestemde gelden der schatkist besteed waren, herinnerde hij hetgeen in Engeland, ook met een subsidie uit de schatkist, door Bakewell en Colling was gedaan, aan wier bemoeijingen en voorbeeld Engeland het te danken had dat het thans jaarlijk 1,800,000 stuks rundvee ter slagtbank zond en een veestapel bezat van eene waarde van meer dan twee duizend millioen frs.

SPANJE.

MADRID, 22 Maart.

De Minister van Financiën, Llorente, zal voorstellen doen aan de wetgevende magt, van groot gewigt en heilzame strekking; hij is, naar verzekerd wordt, een Minister van zeldzame en uitnemende begaafdheden. Hij stelt er zijne eer in, bij te dragen tot de bevestiging der constitutionele staatsinrigting; en arbeidt met kracht aan de moeijelijke taak om de geldmiddelen tot regelmatigheid te brengen.

Deze Minister is nu geslaagd in een gewigtig plan, dat ten doel heeft een kapitaal van 125 of zelfs van 225 millioen fr. voor de Spaansche schatkist te leenen; hij heeft met het Londensche bankiershuis van Baring eene overeenkomst aangegaan, en zal deze eerlang aan de wetgevende Kamers ter goedkeuring voorleggen. De portefeuille van financien overnemende, vond hij een te kort van jonge dagteekening van 125 millioen fr. ongerekend eene massa oudere schulden; het werd gedekt met behulp der vlottende schuld, maar dit kostte veel moeite en maakte de schatkist, bij elken vervaltermijn van opzegbare schulden, afhankelijk van de gewilligheid der bankiers en kapitalisten, die altijd zooveel mogelijk voordeel voor zich bedongen. Dezen staat van zaken wilde de Heer Llorente doen ophouden door eene vaste schuld in plaats der vlottende te stellen, en dit is het doel der te Londen aangegane geldleening. Hij heeft, naar men zegt, geld verkregen op gunstiger voorwaarden dan Spanje gewoon was te bedingen; de leening zoude tegen 7 pCt. rente gesloten zijn, terwijl de Spaansche schatkist vroeger nimmer geld kon opnemen dan tegen eene rente van 10 tot 15 ten honderd.

ITALIË.

ROME, 20 Maart.

De Paus heeft de in hunne betrekking bevestigde Aartspriesters bij de Hollandsche zending, benoemd tot zijne geheime Kamerheeren.

— Men spreekt van eene bijeenroeping van de volks-opperhoofden der wijken van Rome en in eenige andere groote steden, die op last van den Paus, den 7den April e. k. op het Quirinaal moeten vergaderen. De reden dezer oproeping, door den Paus gedaan, is onbekend.

— Er worden belangrijke bijzonderheden medegedeeld nopens de verdeeldheid van meening, welke bij het Vaticaan bestaan zou omtrent de reis des Pausen naar Frankrijk. De Paus zou zelf zeer voor die reis zijn gestemd, maar een deel van het collegie van Kardinalen, met den Kardinaal Pro-Secretaris Antonelli aan het hoofd, er zeer tegen zijn. Doch eenige anderen, en onder deze Pater Recanati, een Kapucijn, in het laatste consistorie tot Kardinaal bevorderd, en die geroepen schijnt eene zeer belangrijke rol alhier te spelen, zouden het besluit van den Paus ondersteunen. Men vermoedde, dat die partij de overwinning zou behalen, en dat de Paus werkelijk in Frankrijk zal komen. Het gevolg hiervan zou natuurlijk wezen de aftreding van den Kardinaal Antonelli, als Pro-Secretaris van Staat, en waarschijnlijk zijne vervanging door den Pater Recanati. Van eene andere zijde wordt intusschen gemeld, dat het nog niet als zoo zeker te beschouwen was, dat gemelde partij de overwinning zou behalen. Men vreesde, dat de vorderingen der Ultramontaansche partij, evenzeer als de strijd tusschen deze en de Gallicanen onoverkomelijke bezwaren zouden in den weg leggen.

TOSCANE.

FLORENCE, 16 Maart.

Van wege de Groothertogelijke regering wordt met echt wetenschappelijke onbekrompenheid eene volledige verzameling van de geschriften en brieven van Galileo Galilei in druk uitgegeven; het thans in het licht komende negende deel dier verzameling behelst de volledige geschiedenis van het door de Inquisitie aan den grooten sterrekundige aangedaan proces, toegelicht uit de oorspronkelijke stukken die in de archiven van het Vatikaan bewaard worden.

PRUISSEN.

BERLIJN, 29 Maart.

In de nachten van eergisteren en gisteren zijn hier ter stede een vrij groot aantal verdachte personen opgeligt en in verzekerde bewaring gebragt. Naar men verzekert, was de policie op het spoor gekomen van eene nog al uitgebreide revolutionaire zamenspanning, en zoude zij ook op onderscheidene plaatsen eene vrij aanzienlijke hoeveelheid verborgene wapenen en krijgsbehoeften hebben ontdekt en in beslag genomen.

— De gezamentlijke spoorwegen in Duitschland, die een kapitaal van ongeveer 500 millioen thl. voorstellen, hebben de laatste jaren gemiddeld 44 millioen aan bruto-inkomsten en na aftrek van alle onkosten, eenen zuiveren winst van 5½ pCt. opgeleverd, hetgeen in vergelijking met andere landen, zeer veel is.

— De Ridder von Kestner, Gezant van Hannover te Rome, is aldaar in den ouderdom van 70 jaren overleden; hij had 40 jaren in die stad gewoond.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 27 Maart.

Op Palmzondag is te Pesth met een groot militair vertoon, aan 97 vijnoegde Magyaren, die sedert vier maanden aldaar gevangen zaten, de vrijheid hergeven, met bedreiging dat, zoo zij zich weder handelingen mogten veroorloven, vijandig tegen de Regering, zij dan de doodstraf niet zullen ontgaan.

RUSLAND.

Van de Poolsche grenzen wordt gemeld, dat bij het Russische leger in Polen in dit oogenblik eene algemeene verplaatsing wordt waargenomen; dat de troepen zich meerendeels naar het zuid-oosten wenden; dat het bevel daartoe onverwachts is aangekomen, en dat de beweging in verband schijnt te staan met de zending van Vorst Menzikoff naar Turkye.

— De laatste berigten uit den Kaukasus melden dat de Adjudant-Generaal Vorst Baratinsky den 10den Februarij met de hoofdmagt der Tschetschenskische legerafdeeling, bestaande uit 11 bataillons infanterie, 2 divisien dragonders, 8 afdeelingen kozakken en 24 stukken geschut, benevens de noodige sapeurs, van de Kurinskische fortificatien uit eenen togt naar de bergketen van Katschkalykow ondernomen had. Den 18den Februarij had de legerafdeeling den door den vijand vruchteloos betwisten overgang over de rivier Mitschik bewerkstelligd en, zonder verderen tegenstand te ontmoeten, eene voordeelige stelling op het gebergte ingenomen, ten gevolge waarvan voor de Russen een nieuwe vrije weg over den Mitschik en naar de vruchtbare vlakte der groote Tschetschna geopend was.

TURKYE.

KONSTANTINOPEL, 14 Maart.

De stemming is hier kalm. Rifaat Pacha is bepaald gunstig gezind voor de inwilliging der Russische vorderingen. De quaestie wegens de bank van Konstantinopel is beslist; Engelsche huizen zullen de tot hare instandhouding noodige fondsen voorschieten. Te Odessa duren middelerwijl de oorlogstoerustingen voort; de Generaal Luders trekt 3 korpsen aan de grenzen te zamen. De Vorst Menzikoff heeft berigten betreffende de gewijde oorden in Palestina aan het Engelsche Consulaat-Generaal in Syrie afgezonden.

STADS BERIGTEN.

Burgerlijke Stand.

Van den 24 tot en met den 30 Maart 1853.

BEVALLEN: C. de Bolster, geb. de Groot, D. — J. M. Hofkes, geb. Burgersdijk, D. — N. van 't Hooft, geb. van Beveren, D. — H. M. Wijtenburg, geb. Schretlen, Z. — G. Gilein, geb. van Baren, D. — M. Koekkoek, geb. Schmitz, Z. — M. E. L. Andreae, geb. de Jardin, D. — M. van den Broek, geb. van der Klugt, Z. — J. Brittyn, geb. van der Linden, D. — M. van Hoven, geb. Stikkelorum, D. — C. F. Zuur, geb. van Haagen, D. — J. Berlijn, geb. de Rooden, D. — A. Brouckaert, Z. — N. Bonnet, Z. — M. Vijlbrief, geb. Stivaar, Z. — J. C. Beun, geb. Zwart, D. — B. van Geenen, geb. Paschier, Z. — J. van der Westen, geb. Righerd, Z. — L. C. Meiboom, Z. — S. van der Leek, geb. de Leu, D. — J. Kriek, geb. van der Linden, D. — E. van der Veer, geb. Steenbeker, D. — P. van der Reek, geb. Wijmans, Z. — W. Gribling, geb. Knaap, Z. — M. van der Kwartel, geb. Rozier, D. — J. Wegman, geb. van Bentem, Z. — A. E. Feekman, geb. Roudijk, Z. — G. Bot, D. levenl. — S. de Haas, geb. Cramer, Z. — J. Savoor, geb. Heymans, Z. — A. M. Crama, geb. Kortijn, D. — A. C. Trouw, geb. Stephanus, Z. — T. van Stralen, geb. Collet, Z. — T. van der Wiel, geb. Smit, D. — C. Lasschuyt, geb. van der Reyden, Z.

GEHUWD: A. I. Levie, Jm. en C. Andreson, Jd. — J. Neuteboom, Wedr. en M. Theyse, Jd.

OVERLEDEN: J. de Baas, D., 4 j. — M. Geevoet, Z., 17 j. en 10 m. — Cathª. Elisª. de Keyzer, 69 j. — H. Veen, Z., 4 d. — E. van Gelder, D., 11 w. — S. Dammen, geb. Colpa, 60 j. — M. Kleynhout, 67 j. — J. M. Vermey, D., 2 j. — C. Walle, geb. van der Heyden, 55 j. — C. W. de Wringer, D. 11 j. — N. Janson, D., 19 j. — J. van Halteren, 70 j. — J. Eradus, geb. Hendrikse, 81 j. — J. Wouters, Z., 11 j. — J. M. Munting, geb. de Jong, 69 j. — Marie Uranie Benezet, 79 j. — C. Kriest, Z., 1 j. — P. Sierach, 30 j. — J. van Veen, geb. Brugman, 83 j. — C. Nieuwenhoven, geb. Turenhout, 66 j. — G. F. J. Quant, geb. Cavadino, 52 j. — L. M. van der Linden, geb. Burmans, 49 j.

KERKNIEUWS.

Tot Predikant bij de Herv. Gemeente te Elden, classis Nijmegen is beroepen Ds. A. W. Vermey te Exmorra in Friesland.

ADVERTENTIEN.

Heden overleed na eene kortstondige ziekte in den ouderdom van 69 jaren Vrouwe JAKOBA MARGARETHA DE JONG, Weduwe van wijlen den Wel-Eerwaarden Zeer Geleerden Heer W. N. MUNTING (eerder van wijlen den Heer M. J. WEYMAR) diep betreurd door hare Kinderen en Behuwd-Kinderen.

J. M. WEYMAR,
Uit aller Naam.

LEYDEN, 26 Maart 1853.

Op den 27sten Maart 1853 overleed te LEYDEN Mejuffrouw MARIE URANIE BENEZET, in den ouderdom van ruim 79 jaren.

Heden overleed onze geliefde Vader en Behuwd-Vader DIRK VELTMAN, in den ouderdom van 83 jaren.

H. A. VELTMAN,
Wed. J. H. DE SWAAN.
G. M. W. DOOREMANS,
Wed. N. A. J. VELTMAN.

ROTTERDAM, 29 Maart 1853.

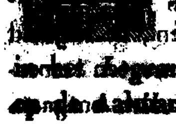

Bij toeval *uit de Hand te Koop* voor eenen zeer matigen prijs een geheel nieuwe PIANO van 7 Octaaf, Palissander houten Kast met 2 Pedalen. Te bezigtigen bij den Heer A. H. SELJEE, in het Logement en Koffijhuis van ouds genaamd *de Bast in de Ster*, op de Aalmarkt, Wijk IV. № 120.

Door bijzondere omstandigheden *te Huur* een Boven **Voor- en Achterkamer**, beide van Stookplaatsen en verdere Gemakken voorzien, op een der vrolijkste Standen binnen deze Stad; te bevragen bij A. VERHOOG, *Metselaarsbaas* op den Nieuwen Rijn, Wijk VII. № 101.

VRIJWILLIGE VERKOOPING,

(Om Contant Geld,)

op Dingsdag den 5den April 1853, des morgens om 10 ure, aan den Houtzaagmolen ***de Marder***, aan den Maredijk nabij *Leyden*, van 12 Greenen, Riga en Rhynsche MOLENROEDEN, 140 Dantziger Riga, Narva, Noordsche, Greenen en Vuren BALKEN, een partijtje Dennen en Eiken BALKEN, een partijtje Eiken ROEDEN, Juffers, Ellens, Colders en gezaagde HOUTWAREN, een HOUTSCHUIT en ROEIBOOTJE en hetgeen verder ter Verkoop zal worden aangeboden.

Kunnende alles daags te voren worden bezigtigd.

De Directie der Leydsche Houtgraveerschool heeft uitgegeven en verzonden:

de Eerste Afdeeling van

CH. DELAUNAY'S

ALLEREERSTE GRONDEN DER PRACTISCHE EN THEORETISCHE

MECHANICA,

Vrij gevolgd naar het Fransch en vermeerderd door

F. A. T. DELPRAT,

Kapitein der Artillerie.

HOOFD-INHOUD. Algemeene beschouwingen omtrent de beweging en de krachten; — de zamenstelling van deze. — Over het zwaartepunt. — Beschouwing omtrent het evenwigt van krachten op werktuigen aangebragt. — Beschouwing der werktuigen in den toestand van eenparige en niet-eenparige beweging. — Voortbrenging en wijziging der beweging door krachten. — Over de nuttige en schadelijke wederstanden. — Toepassing van het behandelde op eenige werktuigen (waarin de verschillende molens, muntpersen, uurwerken, enz. zeer uitvoerig voorkomen). — Algemeene beschouwingen omtrent het vervoer van lasten. — Algemeene opmerkingen omtrent de beweegkrachten. — Algemeene beschouwingen omtrent het evenwigt en de beweging der vloeistoffen. — Beschouwing der werktuigen tot het opheffen van vochten: watermolen, pompen, hydraulische pers, lampen, enz. — Over het water als beweegkracht: waterraderen, enz. — Beschouwing der werktuigen tot het bewegen van luchtsoorten: luchtpompen, enz. — Over den wind als beweegkracht. — Over den stoom als beweegkracht; inrigting der stoomwerktuigen, Locomotieven, de Leeghwater, enz. — Over de electriciteit als beweegkracht.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

WOENSDAG, 30 Maart.

		Laagste koers	Hoogste koers	Gebleven
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à 2½ pCt.	64$\frac{3}{8}$	64$\frac{7}{16}$	64$\frac{3}{8}$
Dito Certificaten	3	77$\frac{1}{8}$	—	—
Dito dito	4	95$\frac{13}{16}$	95$\frac{7}{8}$	95$\frac{7}{16}$
Amortisatie Syndicaat	3½	94$\frac{1}{4}$	94$\frac{7}{8}$	94$\frac{3}{8}$
Handelmaatschappij	4½	—	—	—
O. I. Leening	4	95$\frac{1}{4}$	—	—
Dito Holl. Spoorweg		—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg	4½	—	—	—
Haarlemmermeer	5	103$\frac{3}{4}$	—	—
FRANKRIJK, Certif.	3	—	—	—
Dito dito	5	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	5	103$\frac{1}{2}$	—	—
Dito dito 1828 en 1829	5	—	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833	5	92$\frac{3}{4}$	—	—
Dito 1840	4	92$\frac{1}{2}$	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Co.	4	92	—	—
Dito dito Nieuwe	4	—	—	—
Inschrijving in Assign.	6	—	—	—
Certificaten van dito	6	73	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500	163$\frac{1}{4}$	—	—
Dito Obligatiën	4	86$\frac{3}{4}$	—	—
SPANJE, Obligatien	à 1 pCt.	24$\frac{1}{16}$	24$\frac{1}{16}$	24$\frac{3}{4}$
Dito Obligatiën	3	48$\frac{3}{8}$	48$\frac{5}{8}$	48$\frac{1}{2}$
Dito Binnenl. à 6 m.	3	46$\frac{5}{8}$	43$\frac{11}{16}$	43$\frac{11}{16}$
Bewijzen Coupons		8$\frac{9}{16}$	8$\frac{11}{16}$	8$\frac{5}{8}$
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	5	86$\frac{3}{4}$	—	—
Dito	4	70$\frac{3}{4}$	—	—
Dito Metall.	5	81$\frac{3}{4}$	81$\frac{3}{4}$	—
Dito Nieuwe	5	93$\frac{3}{4}$	93$\frac{3}{8}$	—
Dito 1847	2½	42	42$\frac{3}{8}$	—
BELGIE, Bunc.	2½	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	2½	53$\frac{3}{4}$	52$\frac{13}{16}$	—
BRAZILIE, 1824 100 £	5	—	—	—
PORTUGAL, te Londen	5	41$\frac{3}{16}$	41$\frac{1}{4}$	41$\frac{3}{16}$
Dito dito	4	39$\frac{1}{8}$	39$\frac{1}{16}$	39$\frac{1}{8}$
VENEZUELA	3½	—	—	—
MEXICO	5	25$\frac{3}{8}$	25$\frac{13}{16}$	25$\frac{13}{16}$
AMERIKA, Bankactiën		5$\frac{3}{8}$	5$\frac{1}{2}$	—

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.